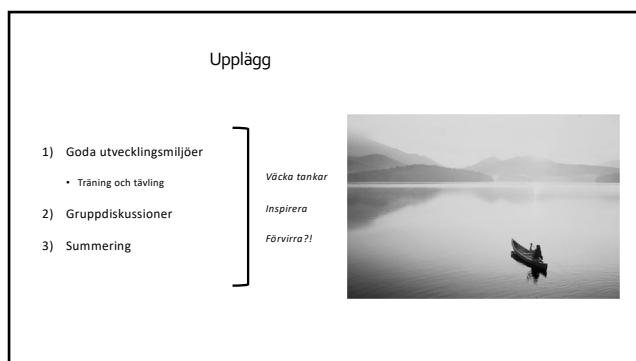




1



2



3



Talang – talangutveckling
ett helhetsperspektiv

En person med medfödd/medfödda potential(er) som, genom omfattande träning kan genomgå en långsiktig utveckling till idrottare på högsta elitnivå genom mångårig interaktion med en god miljö – träning och tävlingar – och som förmår att tillgodogöra sig miljöns styrkor och kompensera dess svagheter och att själv bidra till miljöns utveckling.

4

Vägarna till elit kan se olika ut

- Många medfödda förmågor kan inte upptäckas förrän "senare" i livet.
- Även de mest talangfulla kan utvecklas sent
- De söker talang men finner fysisk mognad (Tomas Peterson)
- *There will always be kids who are better than other kids of the same age but that does not indicate anything else than that they are better than the other kids of the same age at that specific time.* (Brown, 2001)
- OBS! De som blir bra – stannar kvar!!



5



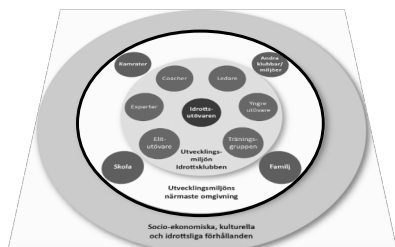
Goda idrottsliga utvecklingsmiljöer
En studie av miljöer som är framgångsrika i att utveckla idrottare

Syfte

...att studera framgångsrika svenska talangmiljöer
och
försöka identifiera likheter och skillnader i de framgångsrika miljöerna

6

Utvecklingsmiljöns påverkbara faktorer



7

12 idrotter – intervjustudie

Badminton	Basket	Fotboll
Friidrott	Handboll	Innebandy
Ishockey	Konståkning	Orientering
Simning	Sportskytte	Tennis



8

RESULTAT – faktorer i tre övergripande tema

TEMA 1

Organisation, kultur och materiella resurser

TEMA 2

Sociala faktorer

TEMA 3

Tränarnas idrottsliga och pedagogiska kompetens



9



TEMA 1
Organisation, kultur
och materiella
resurser

10

TEMA 1 Organisation och kultur

- ✓ Tydligt strukturerad verksamhet, bra organisering, en röd tråd
- ✓ Förankrad värdegrund, tydlig vision, positiv trohet, inga "egna race"
- ✓ Kultur som präglas av en tilltro till att man kan lyckas och nå framgång
- ✓ Tydliga informationsvägar



11

TEMA 1 Organisation och kultur - Långsiktighet

- ✓ Långsiktighet när det gäller verksamhetens strategi, mål och utveckling
- ✓ Långsiktighet när det gäller de aktivas utveckling

Resultaten visar att särskilda tränare/ledare kan ha stor betydelse för att det ska bli en långsiktighet och tydlighet.



12

TEMA 1 Ändamålsenliga materiella resurser

- ✓ Ändamålsenliga lokaler och utrustning – både ordinarie verksamhet och kompletterande träning
- ✓ Tillgängligheten – närhet och flexibilitet
- ✓ Kompetensen hos tränarna – använda de materiella resurserna på rätt sätt



13



TEMA 2 Sociala faktorer

14

TEMA 2 Sociala faktorer – helhetssyn

Helhetsperspektiv på idrottaren: se det ex. som
en tjej som tränar kanot



15

TEMA 2 Sociala faktorer – helhetssyn

Helhetsperspektiv på idrottaren: se det ex. som
en tjej som tränar kanot

- ✓ Verksamheten är utformad utifrån ett helhetsperspektiv
– idrott/skola/fritid/familj/vänner
- ✓ Inte enbart fokus på det idrottsliga – hänsyn tas till andra
faktorer som berör eleverna/de aktiva
- ✓ Socialt skyddsnät när allt inte går som det är tänkt



16

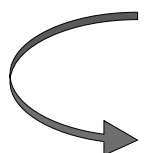
TEMA 2 Sociala faktorer – träningsgruppens betydelse

- ✓ God social, stödjande och motiverande miljö –
träningskamraterna, oavsett prestationsnivå
- ✓ Lämplig sparring – positiv konkurrens och
betydelse för utveckling
- ✓ Öppenhet mellan olika träningsgrupper –
särskilt från junior till elitutövare
- ✓ Samspel mellan etablerade och yngre aktiva –
goda förebilder



17

En liten "avstickare"



Vilka ungdomar stannar
kvar i idrotten?

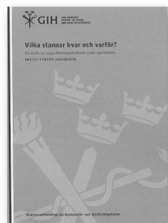
18

Vad kännetecknar de ungdomar som är kvar?

Theelin Jakobsson, 2015

- ✓ Startat tidigt med idrott, idrottat i många år, flera idrotter
- ✓ Tränar och tävlar frekvent
- ✓ Utövat idrott med sina föräldrar
- ✓ Vänner som idrottar
- ✓ Läser på studieförberedande program, höga meritpoäng
- ✓ Högre betyg i ämnet idrott och hälsa

"De som har stannat kvar har 'knäckt koden' med idrott och med det system som idrotten har byggt upp"



19

Vad gör att ungdomarna stannar kvar?

Bl a. Theelin Jakobsson, 2015, Lindgren, 2002



Att få tävla
"Kampen för stunden"



Goda sociala relationer
Känner sig accepterade



Bidrar till hälsa och välbefinnande
Bättre kan hantera vardagen

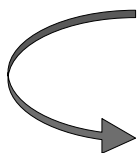


Lära sig nya saker och utveckla
idrottsliga färdigheter

Träning/tävling

20

Nu tillbaka till.....



Goda idrottsliga
utvecklingsmiljöer

21



TEMA 3

**Tränarnas
idrottsliga och
pedagogiska
kompetens**

22

**TEMA 3 Tränarnas
idrottsliga och
pedagogiska kompetens**

- ✓ God kompetens i tränargruppen, inte personbundet
- ✓ Bra samarbete – öppenhet, utan prestige
- ✓ Utveckling av tränare – planerad, återkommande



23



Pedagogisk tränarroll



Pedagogisk ansvarsroll

24



Vad handlar kompetensen om?
—
Pedagogisk tränarroll

- ✓ skapar tilltro till att man kan lyckas och utvecklas
- ✓ har förmåga att skapa en god social träningsmiljö
- ✓ god kunskap och erfarenhet om hur träningen ska organiseras
- ✓ skicklighet när det gäller att lära ut och förmåga att skapa ett utvecklingsklimat

25

Tränares kompetens
—
Pedagogisk tränarroll

Vilken kompetens är viktig i själva träningsituationen?

✓ Gediget idrottsligt kunnande	Pedagogisk kompetens
✓ God kunskap och erfarenhet om hur träningen ska organiseras	
✓ Skicklighet när det gäller att lära ut och förmåga att skapa ett kreativt utvecklingsklimat	
✓ Förståelse för de aktivas lärande och att kunna anpassa/modifiera målen utifrån aktivas nivå	
✓ Ett reflekterande förhållningssätt, följer systematiskt upp och omprövar sin verksamhet	

26

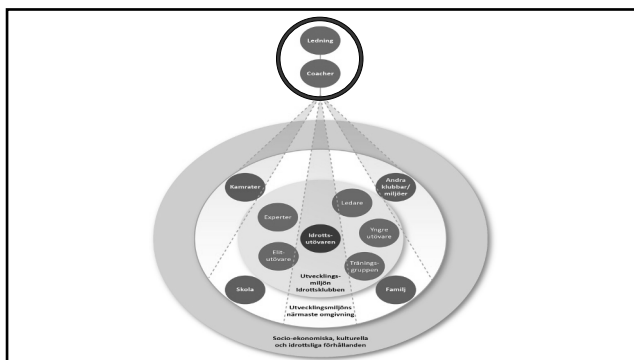
Tränares/ledares kompetens
—
Pedagogisk ansvarsroll

Tränar-/ledarkompetens bidrar till överblick och förståelse som gör att man ex.:

- ✓ har struktur och långsiktighet kring den idrottsliga utvecklingen
- ✓ skapar tilltro till att man kan lyckas och utvecklas i miljö
- ✓ förstår och tillvaratar vikten av helheten kring den aktive
- ✓ har förmåga att skapa en social och utmanande träningsmiljö



27



28

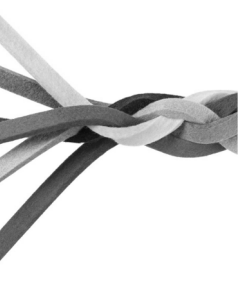
Diskussioner
kring goda
miljöer



frågor och svar



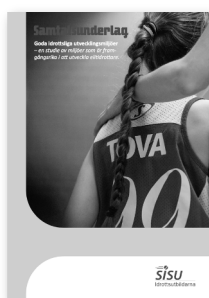
29



Framgångsrika (talang-) utvecklingsmiljöer

- Holistisk grundsyn – Fokus på utveckling av människor
- Helhetssyn/samverkan: Idrott – skola – familj -> *Idrottstriangeln*
- Fokus på långsiktig utveckling – *maratonlopp med mellantider*
- Fokus på utvecklingsgemenskap med många tränare/lärare – gemensamma ambitionsnivåer
- Öppenhet – delger kunskaper och erfarenheter
- Stark och gemensam organisationskultur: Symboler och gemensamma värderingar
- Närhet till förebilder – man möter dem "dagligen", kan iakttä dem och prata med dem

30



Stöd för fortsatt
utvecklingsarbete

31



Att finna och
utveckla talang



Vägen från
landslaget



Vägarna till
landslaget



Goda idrottsliga
utvecklingsmiljöer

Några länkar

https://www.rfe.se/globalassets/rfsidrottsforbundet/nva-dokument/nva-dokumentbanken/forskning_fou/ellitdrott/fou2011_2-gitt-finns-och-utvecklats-utan-fou-se-2004-ns-fou
<https://www.rfe.se/globalassets/rfsidrottsforbundet/globalassets/rfsidrottsforbundet/minirfe/se-dokumentation/ellitdrott/tyvgen-fou-janidagst-fou-2015.pdf>
https://www.rfe.se/globalassets/rfsidrottsforbundet/nva-dokument/nva-dokumentbanken/forskning_fou/ellitdrott/fou2011_1-vagarna-till-landslaget-om-svenska-ellitdrottares-id-spcallgrannar.pdf
https://www.rfe.se/se/contentassets/3634333863c4d4f9972edc6d51ec3d4/foeda-idrottstalles-utvecklingsplanfor-fou-2016_6-webversion.pdf

32
